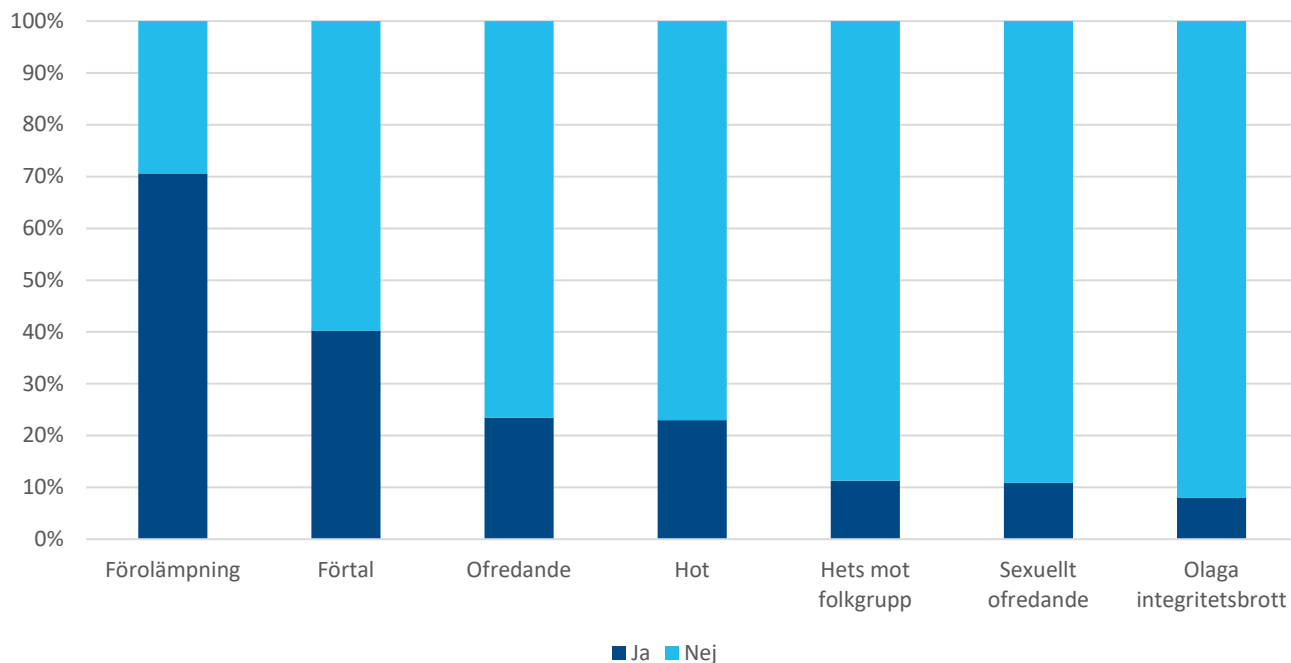

Hot och hat mot journalister - fokus självcensur

Utsatthet för hot och hat

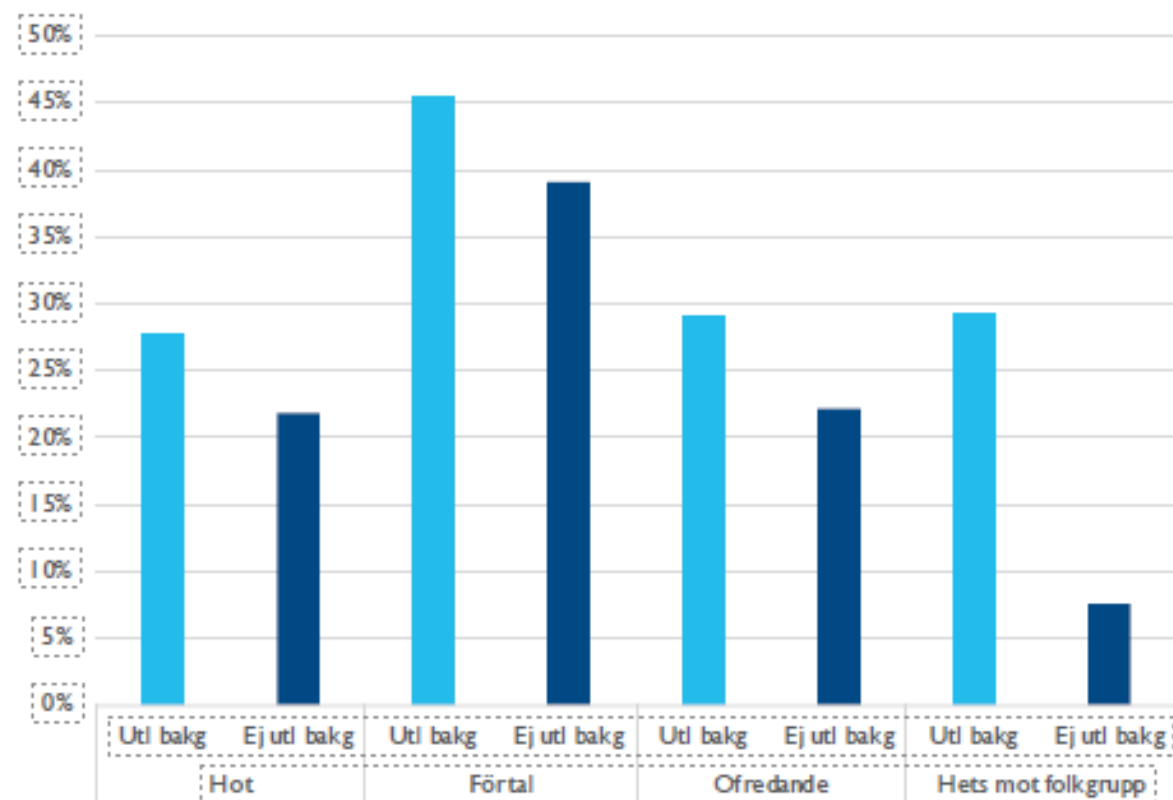
Journalister upplever i hög grad att de under de senaste tre åren utsatts för hot och hat i form av en förolämpning (70 procent) eller förtal (40 procent). Det är även en relativt stor andel (23 procent) som upplever att de utsatts för ofredande och olaga hot.

Fråga: Hur ofta har du, under de senaste tre åren, i samband med din roll som journalist, upplevt att du blivit utsatt för följande brott?

	Förolämpning	Förtal	Ofredande	Hot	Hets mot folkgrupp	Sexuellt ofredande	Olaga integritetsbrott
Mycket ofta	4%	1%	0%	0%	1%	0%	0%
Ofta	7%	2%	1%	1%	1%	0%	1%
Ibland	22%	10%	6%	4%	3%	2%	2%
Sällan	37%	27%	17%	18%	6%	8%	6%
Aldrig	29%	60%	77%	77%	89%	89%	92%

Utsatthet för hot och hat – Utländsk bakgrund

Personer med utländsk bakgrund upplever i högre grad än övriga journalister att de utsatts för samtliga brottstyper (bortsett från förolämpning) under de senaste tre åren. Det största skillnader återfinns i utsatthet för hot och hat som innehåller inslag av hets mot folkgrupp (29 procent för journalister med utländsk bakgrund och 8 procent för övriga).

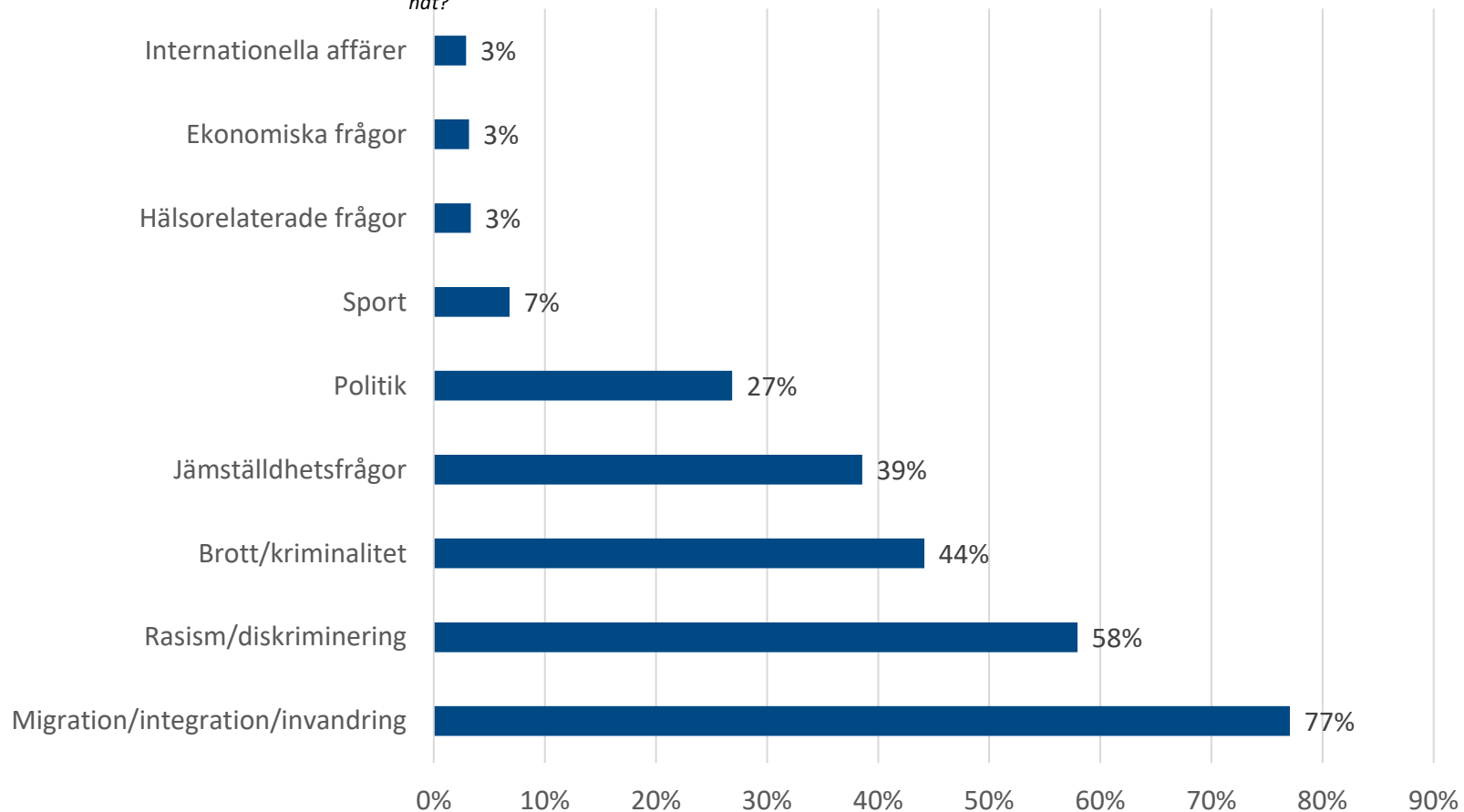

Fråga: Hur ofta har du, under de senaste tre åren, i samband med din roll som journalist, upplevt att du blivit utsatt för följande brott? Utl. Bakg.

	Förolämpning		Förtal		Ofredande		Hot		Hets mot folkgrupp		Sexuellt ofredande		Olaga integritetsbrott	
	Utl bakg	Ej utl bakg	Utl bakg	Ej utl bakg	Utl bakg	Ej utl bakg	Utl bakg	Ej utl bakg	Utl bakg	Ej utl bakg	Utl bakg	Ej utl bakg	Utl bakg	Ej utl bakg
Mycket ofta	5%	3%	2%	1%	0%	0%	1%	0%	2%	0%	0%	0%	0%	0%
Ofta	9%	7%	4%	2%	2%	1%	2%	0%	4%	1%	0%	0%	2%	0%
Ibland	24%	22%	14%	10%	10%	5%	7%	4%	10%	2%	3%	2%	4%	1%
Sällan	33%	39%	27%	27%	17%	17%	18%	18%	14%	5%	11%	8%	7%	5%
Aldrig	30%	30%	55%	61%	71%	78%	72%	78%	71%	92%	85%	90%	88%	93%

Vilka områden genererar hot och hat

Fråga: Vilken typ av ämnesbevakning upplever du genererar mest hot och hat?

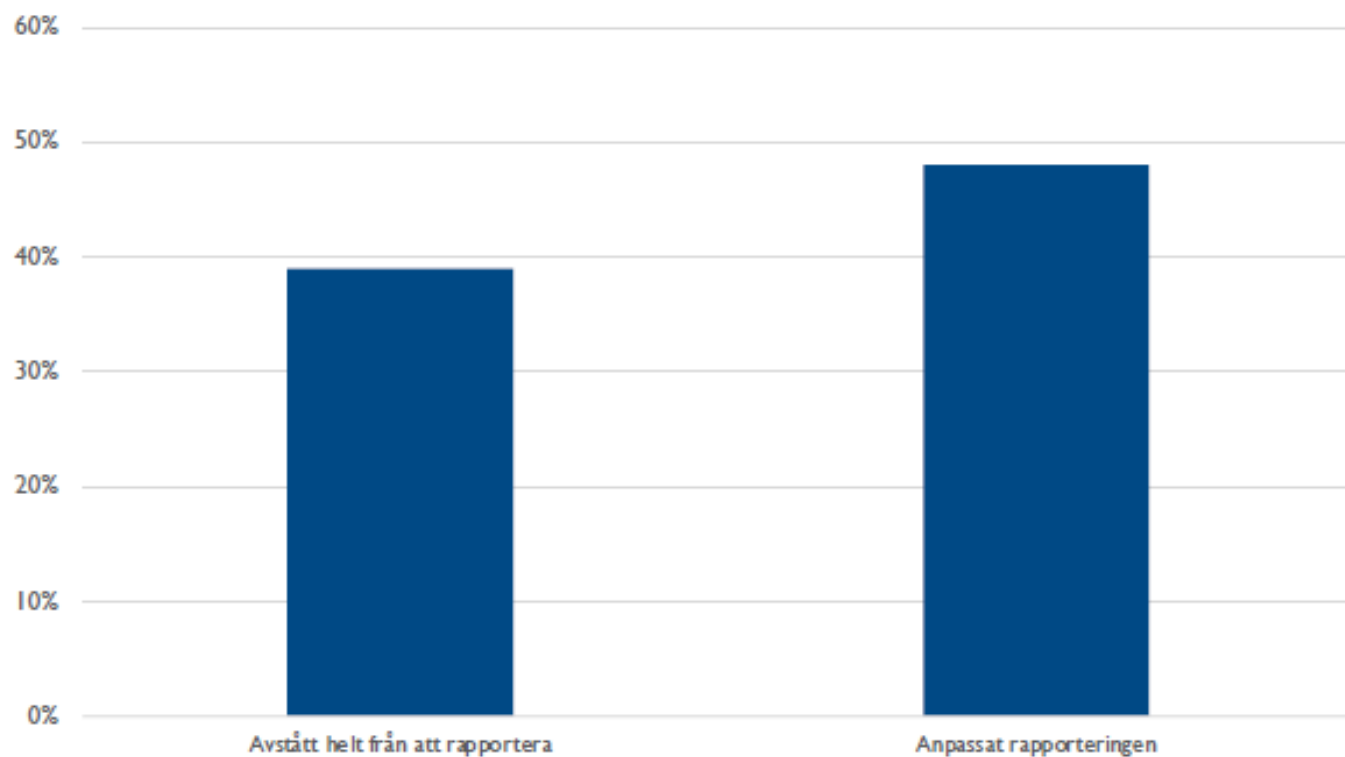

De ämnen vars rapportering framför all upplevs generera hot och hat är migration, diskriminering, kriminalitet och jämställdhet. Då de svarande gavs möjligheten att ange flera svarsalternativ, kan man se att de mest frekvent angivna ämnesområdena ofta överlappar med varandra.

Självcensur

39 procent av journalisterna uppger att de under de tre senaste åren har avstått från att rapportera om ett ämne för att undvika hot eller hat. 48 procent uppger att de anpassat sin rapportering av samma orsak

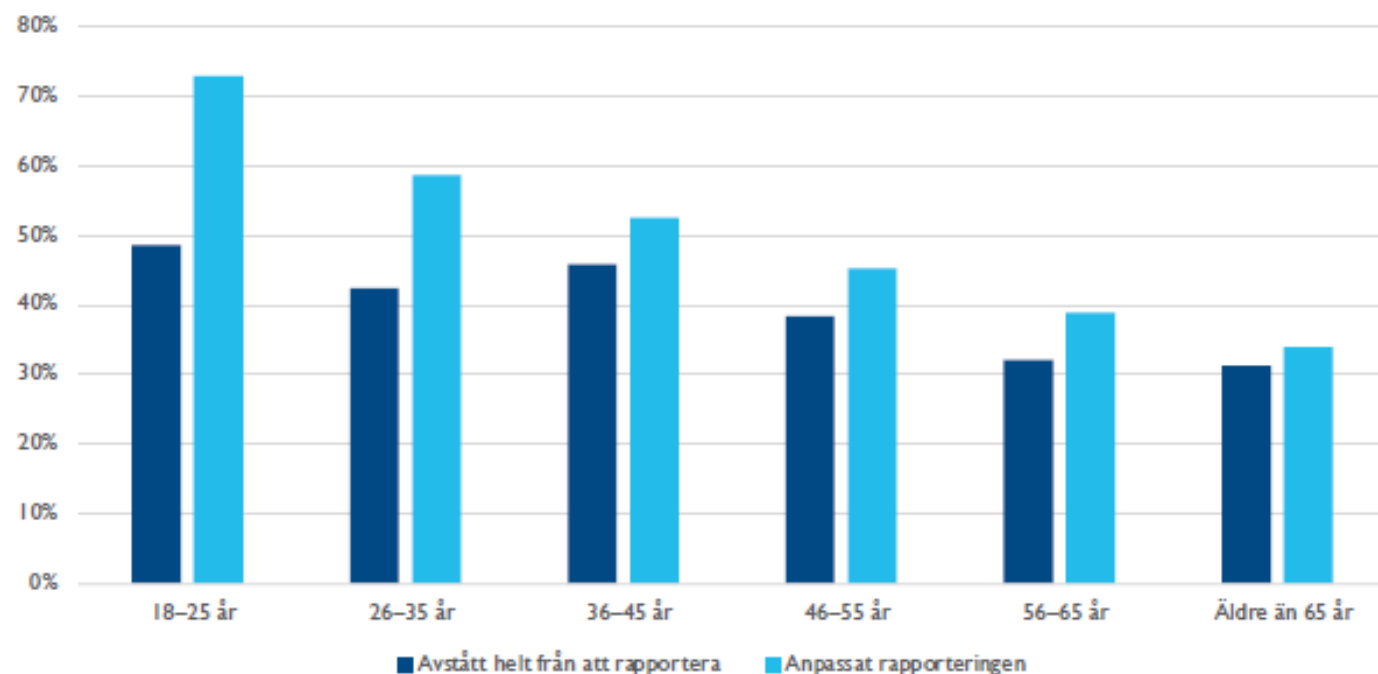
Hur ofta har du, under de senaste tre åren, i samband med din roll som journalist, valt att inte skriva om ett ämne för att undvika hot och/eller hat?

	Procent
Mycket ofta	1%
Ofta	2%
Ibland	11%
Sällan	26%
Aldrig	61%

Hur ofta har du, under de senaste tre åren, i samband med din roll som journalist, valt att anpassa hur du skriver om ett ämne för att undvika hot och/eller hat?

	Procent
Mycket ofta	1%
Ofta	3%
Ibland	16%
Sällan	28%
Aldrig	52%

Självcensur fördelat på ålder

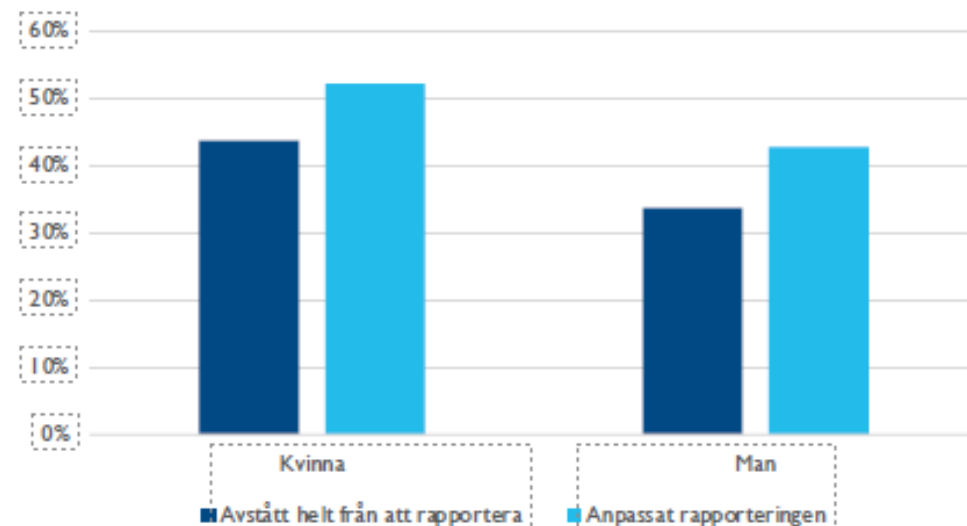
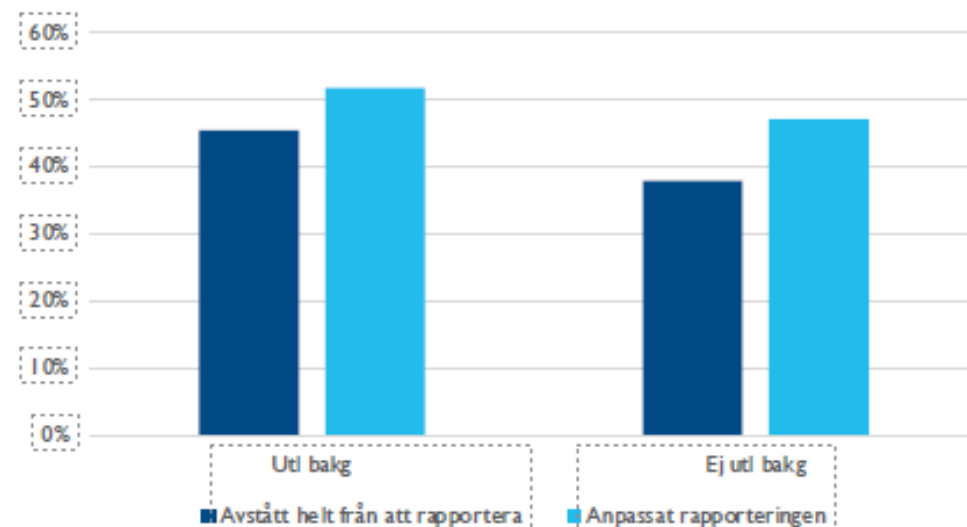
Det finns ett samband mellan självcensur och ålder. Yngre journalister har under de senaste tre åren i högre utsträckning anpassat eller avstått från att rapportera för att undvika hot och hat. Samtidigt har en stor andel i samtliga åldersgrupper tillämpat någon av de två typerna av självcensur.

	Avstått helt från att rapportera						Anpassat rapportering					
	18-25 år	26-35 år	36-45 år	46-55 år	56-65 år	Äldre än 65 år	18-25 år	26-35 år	36-45 år	46-55 år	56-65 år	Äldre än 65 år
Mycket ofta	2%	1%	1%	1%	1%	1%	0%	2%	1%	1%	1%	1%
Ofta	5%	2%	3%	0%	1%	1%	12%	6%	4%	2%	2%	1%
Ibland	17%	11%	12%	13%	8%	6%	30%	20%	18%	15%	12%	10%
Sällan	26%	28%	30%	24%	22%	23%	30%	31%	29%	27%	25%	22%
Aldrig	52%	58%	54%	62%	68%	69%	27%	42%	48%	55%	61%	66%

Självcensur – fördelat mellan kön samt utländsk- och ej utländsk bakgrund

Kvinnliga journalister och journalister med utländsk bakgrund avstår i högre grad att rapportera om ett ämne för att undvika hot eller hat. Av samma anledning anpassar kvinnliga journalister sin rapportering i större utsträckning än manliga journalister. Vi ser emellertid ingen statistisk skillnad mellan journalister med utländsk bakgrund och övriga när det kommer till att anpassa sin rapportering för att undvika hot och hat.

	Avstått helt från att rapportera		Anpassat rapportering	
	Kvinna	Man	Kvinna	Man
Mycket ofta	1%	0%	1%	1%
Ofta	2%	1%	3%	3%
Ibland	13%	9%	19%	13%
Sällan	28%	23%	29%	26%
Aldrig	56%	66%	48%	57%

Tabell 9. Förövarens grupptillhörighet (procent)

Medlem i	Ja	Antal svar
Antifeministisk grupp	7	366
Högerextremistisk/rasistisk grupp	43	366
Intresseorganisation	6	366
Kriminellt nätverk/grupp	7	366
Miljö- eller djurrättsgrupp	1	366
Vänsterextremistisk grupp	2	366
Annat nämligen	17	366

Åtgärder för stärkt yttrandefrihet

- Mediemångfald
- Oberoende och fria medier
- Starkt oberoende public service
- Flertal enskilda förslag kopplat till öppenhet, pressfrihet och demokrati
- Värna ansvarig utgivar-systemet och självreglerande systemet
- Reglera plattformarna
- Implementera EU-kommissionens rekommendation om säkerhet för journalister
- Uppdatera Arbetsmiljöverkets föreskrifter mot hot och våld
- Stärk rättsväsendets förmåga
- Demokrati- och hatbrottsgrupper i hela

Tack!

ulrika.hyllert@sjf.se

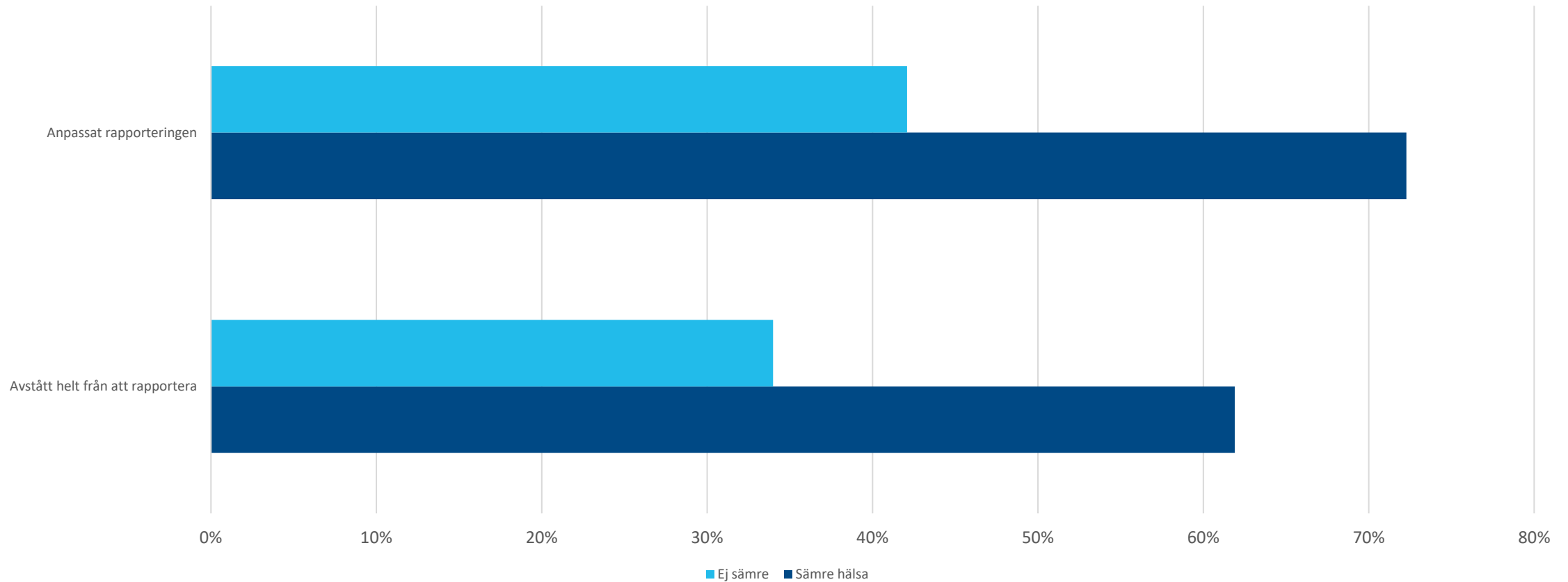
Potentiella strategier i Kunskapsöversikten

Näthat och demokratiskt deltagande (2021)

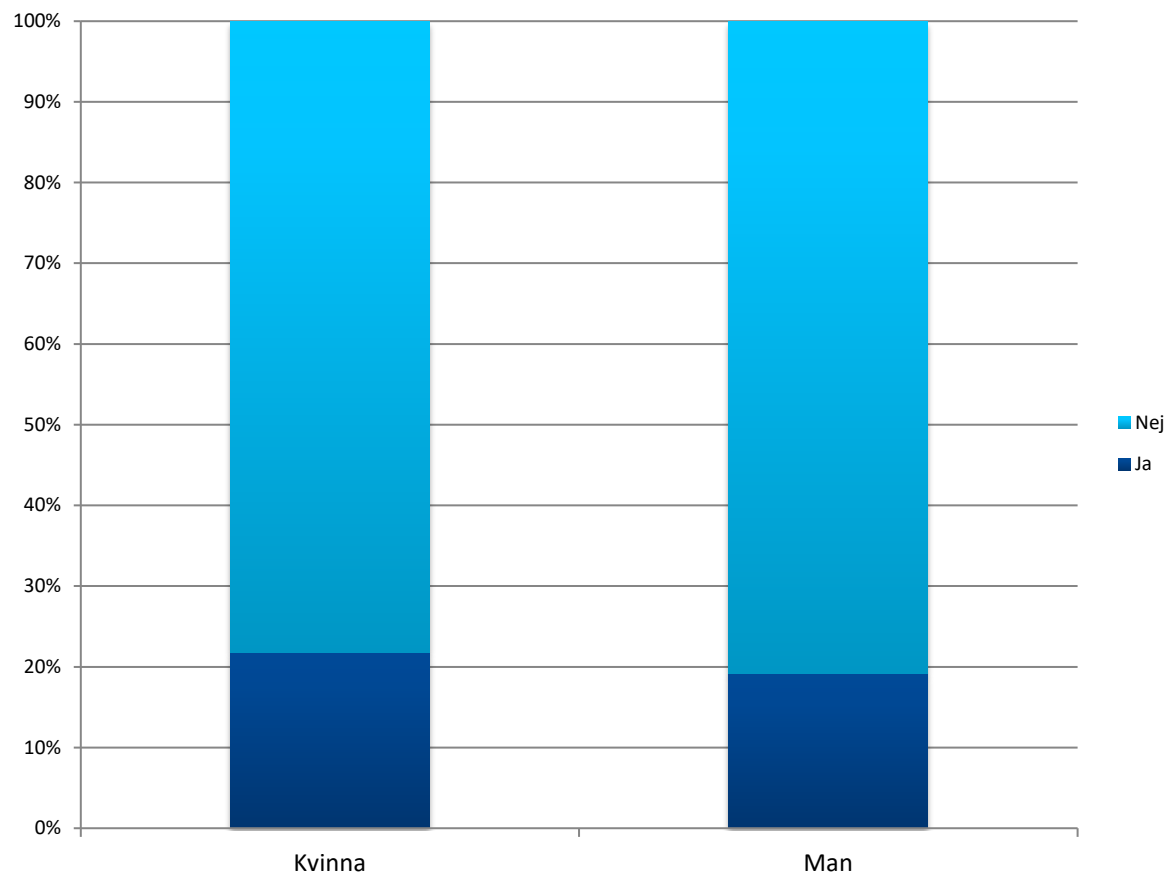
- Adekvat reglering samt tillräckliga resurser för rättsväsendet att arbeta med regelefterlevnad
- Tekniska lösningar som inbegriper en förståelse för algoritmernas normerande kraft
- Marknadslösningar, vilket i fråga om näthatsproblematiken bland annat kräver de sociala medie-plattformarnas engagemang
- Strategier för att påverka de sociala normerna och den informella sociala kontrollen människor emellan. Inom ramen för detta ligger bland annat olika typer av bildnings- och påverkanskampanjer.

Självcensur vid negativ hälsopåverkan

Om journalister har upplevt hot och hat av en sådan omfattning att det har påverkat deras hälsa negativt, så blir den självrapporterade självcensuren nära fördubblad.

Näthatets hälsopåverkan

21 procent av alla journalister har under de senaste tre åren upplevt att deras hälsa har påverkats negativt av hot och hat som har riktats mot dem. Vi ser ingen statistiskt signifikant skillnad mellan könen. Kvinnor och män bedömer den negativa påverkan på hälsan tämligen lika.

Fråga: Har du, under de senaste tre åren, blivit utsatt för hot och/eller hat på nätet, på ett sådant sätt att det påverkat din hälsa negativt? Kön.

	Procent
Ja, mycket ofta	0%
Ja, ganska ofta	3%
Ja, ganska sällan	18%
Nej	79%

Identifierar du dig som Antal Procent

Kvinna 1640 54%

Man 1384 46%

Ickebinär 3 0%

Annat alternativ 4 0%

Vill ej svara 11 0%

Ålder Antal Procent

18–25 år 79 3%

26–35 år 573 19%

36–45 år 681 22%

46–55 år 892 29%

56–65 år 693 23%

Äldre än 65 år 124 4%

Utländsk bakgrund Antal Procent

Ja 489 16%

Nej 2525 83%

Vill ej svara 17 1%

Bostadsort Antal Procent

Göteborg 223 7%

Malmö 189 6%

Stockholm 1303 43%

Annan kommun 1327 44%

Om respondenterna

Anställningsform Antal Procent

Tillsvidareanställning 1905 62%
Frilans 675 22%
Vikariat 183 6%
Tidsbegränsad anställning 169 5%
Annat 153 5%
Provanställning 4 0%
Praktikant 3 0%

Yrkesroller (möjlighet till flera svarsalternativ) Antal Procent

Reporter/Videoreporter 1666 54%
Redaktör (video, print och sektion) 794 26%
Skribent 650 21%
Annat 542 18%
Bildjournalist/Fotograf 391 13%
Programledare 260 8%
Krönikör 227 7%
Chefredaktör 139 4%
Ansvarig utgivare 111 4%
Ledarskribent 64 2%

Inom vilken media (möjlighet till flera svarsalternativ) Antal Procent

Dagstidning 1082 29%
Kvällstidning 221 6%
Vecko-/månadsmagasin 597 16%
Radio 538 14%
Webbtidning 370 10%
Television 508 14%
Annat 412 11%